

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТУ

*А. П. Гречан, д. е. н., професор, Національний транспортний університет,
Grechan.ap@gmail.com, orcid.org/ 0000-0003-3984-9952*

*Д. С. Сахацький, аспірант, Національний транспортний університет, sdanilo@yahoo.com,
orcid.org/0009-0009-5314-6613*

Методологія дослідження. У процесі дослідження використано методи системного аналізу й синтезу для визначення ключових напрямів і відповідних інструментів впровадження методичного інструментарію в рамках організаційно-економічних механізмів підтримки інноваційного розвитку транспортного підприємства, порівняльного аналізу – для співставлення методичних підходів щодо організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку підприємств, метод узагальнення дозволив виділити основні напрями інноваційного розвитку підприємств транспорту.

Результати. На основі проведеного дослідження визначено ключові напрями впровадження методичного інструментарію в рамках організаційно-економічних механізмів підтримки інноваційного розвитку транспортного підприємства. Узагальнено методичні підходи до організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку підприємств у зарубіжній та вітчизняній теорії і практиці, проведено їх порівняльний аналіз. Обґрунтовано напрями розвитку методичних підходів до організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку підприємств транспорту, адаптованих до специфіки національної економіки та галузевого середовища. Встановлено, що під час розробки та впровадження методичного інструментарію в рамках організаційно-економічних механізмів підтримки інноваційного розвитку транспортного підприємства необхідно враховувати як чинники зовнішнього середовища, так і внутрішні, що безпосередньо впливають на його інноваційну діяльність.

Новизна. У процесі дослідження обґрунтовано, що методичний інструментарій організаційно-економічних механізмів підтримки інноваційного розвитку транспортних підприємств першочергово необхідно сфокусувати на такі пріоритетні напрями, як зниження витрат на транспортування, підвищення якості послуг, забезпечення сталого розвитку та залучення інвестицій. Дієвими інструментами при цьому виділяються стратегічне планування, управління інноваційними проєктами, економічний аналіз та оцінка ефективності, організаційний дизайн, інформаційні системи та технології і мотивація персоналу, які потребують обов'язкової адаптації до вимог сьогодення. Проведена ідентифікація методичних підходів до організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку підприємств надає можливість обрати найбільш ефективну, враховуючи галузеву специфіку і особливість конкретного підприємства відповідно до його стратегічних завдань.

Практична значущість. Визначені особливості методичного інструментарію організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку підприємств транспорту дозволять їм забезпечити стресостійкість, адаптивність до сучасних кризових викликів і здатність до впровадження передових технологій.

Ключові слова: методичне забезпечення, організаційно-економічне забезпечення, інноваційний розвиток, інноваційна активність, транспортні підприємства, транспорт.

Постановка проблеми. Сучасні умови глобальної турбулентності і економічної невизначеності вимагають від підприємств транспортної галузі активної реконструкції сталих виробничих процесів і технологій, щоб забезпечити свою стресостійкість, сталість і можливість подальшого розвитку. Це означає, що проблема реформування стає актуальною не лише щодо розробки та впровадження інноваційних моделей, а й для забезпечення стабільності розвитку на основі інновацій. Проте ефективність стратегічних рішень значною мірою залежить від наявності дієвого методичного інструментарію організаційно-економічного забезпечення, який дозволяє оптимізувати витрати, підвищити продуктивність та адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Саме тому дослідження особливостей методів, механізмів, інструментів і підходів, що використовуються для забезпечення інноваційного розвитку підприємств транспорту є надзвичайно актуальним і потребує комплексного наукового обґрунтування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні наукові дослідження, присвячені організаційно-економічному забезпеченню інноваційного розвитку транспортних підприємств, зосереджуються на вдосконаленні методичних підходів до управління, фінансування та впровадження інновацій. Зокрема, у працях зарубіжних та вітчизняних авторів значна увага приділяється інтеграції цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту, Big Data та блокчейн-рішень у логістиці та перевезеннях [1,2]. Дослідники акцентують на важливості використання інструментів стратегічного планування, таких як PESTEL- та SWOT-аналіз, які дозволяють оцінити макроекономічні виклики та внутрішні можливості підприємств у контексті інноваційного розвитку. [3,4]

У публікаціях також розглядаються механізми державно-приватного партнерства, стимулювання інвестицій у транспортну інфраструктуру та впровадження екологічно чистих технологій. [5] Особливу роль відіграють дослідження, що аналізують європейський досвід розвитку сталого транспорту та можливості його адаптації до ук-

раїнських реалій. Водночас, низка авторів наголошує на необхідності вдосконалення організаційно-економічного інструментарію в умовах нестабільності, воєнних викликів та глобальної трансформації транспортної галузі. Це підтверджує актуальність подальших досліджень щодо методичного забезпечення інноваційного розвитку транспортних підприємств.

Формулювання мети статті. Метою статті є дослідження особливостей методичного інструментарію організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку підприємств транспорту, а також обґрунтування ефективних підходів та механізмів його вдосконалення в умовах сучасних викликів, таких як економічна нестабільність, воєнні загрози та інтеграція України до європейського ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Організаційно-економічне забезпечення інноваційного розвитку підприємств охоплює систему заходів, методів та механізмів, спрямованих на створення сприятливих умов для впровадження інновацій та підвищення їхньої результативності. Водночас цей процес вимагає розробки та впровадження спеціалізованих методичних підходів і інструментів, які враховують специфіку як внутрішніх, так і зовнішніх факторів, що впливають на діяльність підприємства.

Методичний інструментарій організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку підприємств є невід'ємною частиною системи управління, що охоплює такі функції, як планування, організація, мотивація, контроль, координація та регулювання інноваційних процесів. Його ефективність визначається здатністю підприємства адаптуватися до змін зовнішнього середовища, що забезпечується наявністю дієвих механізмів реагування, спрямованих на оптимізацію процесів впровадження інновацій та досягнення якісних і кількісних змін.

Процес формування методичного інструментарію організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку підприємств значною мірою визначається застосуванням ключових методів управління інноваційною діяльністю. До них належать

планування інновацій, розробка та реалізація інноваційних стратегій, управління інноваційними проєктами, економічний аналіз та оцінка ефективності впроваджуваних нововведень. Важливу роль також відіграє використання сучасних інформаційних систем і технологій, що сприяють автоматизації процесів управління інноваціями та забезпечують оперативний зворотний зв'язок щодо результативності їх впровадження.

Це підкреслює необхідність розробки та вдосконалення методичного інструментарію, який би забезпечував ефективне функціонування організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку транспортних підприємств. Зокрема, важливим є формування рекомендацій щодо оптимізації процесів планування, організації та управління інноваційними процесами, а також визначення ключових показників ефективності впровадження інновацій на рівні підприємства.

Впровадження методичного інструментарію в рамках організаційно-економічних механізмів підтримки інноваційного розвитку транспортного підприємства охоплює такі ключові напрями:

- зниження витрат шляхом застосування новітніх технологій та передових методів виробництва, що сприяє оптимізації використання ресурсів, зменшенню виробничих витрат і, відповідно, підвищенню конкурентоспроможності підприємства;

- підвищення якості продукції та послуг завдяки впровадженню сучасних стандартів, що відповідають вимогам ринку. Це дозволяє транспортним підприємствам покращувати рівень обслуговування, підвищувати задоволеність споживачів і стимулювати зростання попиту;

- забезпечення сталого розвитку, оскільки ефективне впровадження інновацій сприяє довгостроковій стійкості підприємства, його здатності до адаптації у динамічних умовах зовнішнього середовища;

- залучення інвестицій, адже компанії, що активно розвивають і впроваджують інновації, демонструють високий потенціал зростання, що підвищує їхню інвестиційну привабливість. [6]

Розробка ефективного методичного інструментарію організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку транспортних підприємств вимагає впровадження комплексного підходу до управління інноваційними процесами, при цьому надзвичайно важливим є адаптивне врахування сучасних викликів, тенденцій науково-технічного прогресу та специфічних особливостей галузі.

Можна виокремити низку ключових інструментів, які сприяють підвищенню ефективності інноваційного розвитку підприємств:

1. Стратегічне планування – це важлива складова методичного інструментарію, яка визначає головні напрями інноваційної діяльності на довгострокову перспективу. Воно допомагає окреслити стратегічні цілі підприємства, розробити план заходів для їх реалізації, оцінити потенційні ризики та передбачити способи їх мінімізації.

2. Управління інноваційними проєктами – застосування сучасних методик і технологій для планування, організації, мотивації, контролю та оцінки результатів впровадження інновацій. Це дозволяє оптимізувати інноваційні процеси та підвищити ефективність їх реалізації.

3. Економічний аналіз та оцінка ефективності – оцінювання доцільності інноваційних рішень з урахуванням фінансових показників підприємства. Аналіз витрат і вигод, розрахунок прибутковості інвестицій в інновації та оцінка ризиків сприяють прийняттю обґрунтованих управлінських рішень.

4. Організаційний дизайн – створення ефективної організаційної структури, що сприяє налагодженню взаємодії між підрозділами підприємства під час впровадження інновацій, а також забезпечує інтеграцію інноваційної діяльності в корпоративну культуру компанії.

5. Інформаційні системи та технології – автоматизація процесів управління інноваціями, що дає змогу оперативно отримувати необхідну інформацію, контролювати хід реалізації проєктів і підвищувати швидкість прийняття рішень.

6. Мотивація персоналу – стимулювання працівників до активної участі в інно-

ваційній діяльності через систему матеріальних і нематеріальних заохочень, можливості кар'єрного зростання та створення сприятливих умов праці.

Під час розробки та впровадження методичного інструментарію необхідно враховувати як зовнішні, так і внутрішні чинники, що впливають на інноваційну діяльність підприємства. До зовнішніх належать економічна ситуація в країні, ринкові тенденції, зміни в законодавстві та рівень конкуренції в галузі. Внутрішні фактори включають організаційну структуру підприємства, кадровий потенціал, рівень технологічного розвитку та фінансові ресурси, доступні для реалізації інноваційних проєктів.

Формування ефективного методичного інструментарію сприяє адаптації інноваційної політики транспортних підприємств до змін у зовнішньому середовищі та підвищенню результативності впровадження інновацій.

Методичні підходи до організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку підприємств суттєво відрізняються в зарубіжній та вітчизняній теорії і практиці (табл.1). Вони поєднують різні стратегії, моделі та інструменти, спрямовані на підвищення ефективності реалізації інновацій, зміцнення конкурентних позицій підприємств і забезпечення їх сталого розвитку.

Таблиця 1

Методичні підходи до організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку підприємств

Методичний підхід	Науковці	Загальна характеристика підходу
Модель відкритих інновацій (Open Innovation)	Вальдес-Юарес Л. Е., Кастільйо-Вергара М. [7], Чернишова Т. В. [8],	Залучення зовнішніх інтелектуальних ресурсів і знань для підвищення ефективності інноваційної діяльності, що сприяє скороченню витрат на дослідження та розробки й прискорює впровадження нововведень.
Модель «трьох спіралей» (Triple Helix Model)	де Ліма Фігуейредо Н., Фернандес С. І., Абрантеш Ж. Л. [9], Дяченко С., Назаренко І. [10]	Орієнтація на тісну взаємодію між університетами, бізнесом та державою, створення інноваційної екосистеми, здатної підсилювати конкурентні позиції підприємств та забезпечувати їх довгострокову інноваційну спроможність.
Lean Startup-підхід	Боккен Н., Сніхур Ю. [11], Кравченко М. О., Кізіменко К. С. [12]	Забезпечення швидкого тестування інноваційних ідей за допомогою мінімально життєздатних продуктів та оперативний зворотний зв'язок від споживачів з мінімізацією ризиків і витрат на впровадження нових технологічних рішень.
Інноваційні кластери	Спелдекемп Д., Кнобен Й., Сака-Гелмгаут А. [13], Сушенко О. А. [14],	Передбачає об'єднання підприємств, науково-дослідних установ та органів влади у межах певного регіону, що створює сприятливе середовище для обміну технологіями, знаннями і досвідом та підвищує інноваційну активність.
Національні інноваційні системи (НІС)	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С., Ілляшенко Н. С. [15]	Формування цілісної інноваційної екосистеми на державному рівні, яка інтегрує науку, бізнес та органи влади; сприяння довгостроковій стійкості інноваційного розвитку та формуванню сприятливого організаційно-економічного середовища.

Інноваційні бізнес-інкубатори	Індіран Л., Налаллухан К., Баскаран С., Далай Б. [16]	Забезпечення підтримки стартапів та малих інноваційних підприємств шляхом надання приміщень, консультацій, доступу до фінансових ресурсів і наставництва, що стимулює інноваційний розвиток та комерціалізацію науково-технологічних розробок.
Державна підтримка інноваційної діяльності	Ро Т., Лі К., Ян Дж. Й. [17]	Містить інструменти державного стимулювання, зокрема гранти, податкові пільги, субсидії, формування технопарків, які створюють організаційно-економічні умови для активізації інноваційної діяльності підприємств.
Системи управління інноваційною діяльністю	Гефнер Н., Вінсент Дж., Паріда В., Гассманн О. [18],	Інтеграція стратегічного планування, управління проєктами, економічного аналізу, мотивації персоналу, контролю та оцінювання ефективності нововведень, забезпечуючи комплексний організаційно-економічний базис інноваційного розвитку підприємств.
Адаптація західних моделей (Lean Startup, Agile)	Панченко І. [19]	Орієнтація на застосування гнучких підходів управління інноваціями з урахуванням національних особливостей, що дає змогу оперативно реагувати на зміни ринкового середовища та прискорює інноваційний розвиток.
Інноваційні системи управління знаннями	Маркіна І. А., Вороніна В. Л., Філатова К. Є. [20]	Використання інформаційних технологій та методів управління знаннями для формування інтелектуального капіталу підприємств, підвищення ефективності управлінських рішень та створення сприятливого організаційно-економічного середовища інноваційного розвитку.

Джерело: сформовано за результатами опрацювання першоджерел.

Важливість і практична цінність різних методичних підходів і моделей в організаційно-економічному забезпеченні інноваційного розвитку підприємств полягає в їхній здатності адаптуватися до особливостей конкретних галузей і ринкових умов. Серед найпоширеніших і перевірених у світовій та вітчизняній практиці моделей можна виділити концепцію відкритих інновацій, модель «трьох спіралей», підхід Lean Startup та інноваційні кластери. Кожна з цих моделей сприяє підвищенню ефективності управлінських рішень у сфері інновацій, допомагаючи підприємствам створювати та зміцнювати конкурентні переваги.

Вітчизняна практика також демонструє активний розвиток методичних підходів до організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку підприємств, адаптованих до специфіки національної економіки та галузевого середовища. Серед основних напрямів можна виділити такі:

1. Інноваційні бізнес-інкубатори, що активно розвиваються в Україні, забезпечують стартапи необхідними ресурсами, менторською підтримкою та доступом до фінансування, значно посилюючи їхній інноваційний потенціал. Це сприяє створенню сприятливого середовища для генерації нових ідей, пришвидшує комерціалізацію технологій та інтеграцію інноваційних рішень у

виробничо-господарську діяльність підприємств.

2. Національні інноваційні системи (НІС) є ключовим елементом державної інноваційної політики та включають комплекс організаційних і фінансово-економічних механізмів взаємодії державного і приватного секторів. Їхнє вдосконалення сприяє підвищенню ефективності розробки та впровадження інновацій, що зміцнює конкурентоспроможність економіки на національному та міжнародному рівнях. Крім того, НІС надають підприємствам доступ до новітніх знань, технологій і фінансових ресурсів, стимулюючи їхній сталий розвиток.

3. Державна підтримка інноваційної діяльності через гранти, податкові пільги, субсидії та розвиток технопарків є важливим механізмом стимулювання інноваційної активності українських підприємств. Вона сприяє створенню сприятливого інституційного середовища, підвищує інвестиційну привабливість інноваційних проєктів, полегшує доступ до сучасної інфраструктури та наукових ресурсів, а також прискорює впровадження технологічних розробок.

4. Система управління інноваційною діяльністю на рівні підприємств охоплює стратегічне планування, управління проєктами, економічний аналіз, контроль та мотивацію персоналу. Вона допомагає ефективно розподіляти ресурси, визначати пріоритети інноваційного розвитку, мінімізувати ризики та здійснювати системний моніторинг результативності впроваджених інноваційних рішень, що забезпечує їхню високу ефективність.

Адаптація західних моделей управління інноваціями, зокрема Lean Startup та Agile, до умов українського ринку також сприяє підвищенню динамічності та гнучкості організаційної структури підприємств [19]. Завдяки цьому компанії можуть оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища, прискорювати впровадження інноваційних проєктів, мінімізувати надлишкові витрати на розробку нових продуктів, а також підвищувати ефективність внутрішньо-корпоративних комунікацій. Зазначені моделі набувають особливого значення у галузях транспорту та логістики, де швидка інте-

грація інноваційних технологій дозволяє оптимізувати операційні процеси, покращувати якість наданих послуг та формувати унікальні конкурентні переваги.

Висновок. Таким чином, як зарубіжна, так і вітчизняна практика пропонує широкий спектр методичних підходів до організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку підприємств. Вибір та адаптація конкретної методичної парадигми залежить від особливостей конкретного підприємства, його галузевої належності, технологічної зрілості, масштабу діяльності та ресурсного потенціалу. Впровадження ефективного методичного інструментарію сприяє формуванню високоадаптивної, проактивної системи управління інноваціями, здатної забезпечити довгострокову стійкість, підвищення конкурентоспроможності та зростання економічного потенціалу підприємства в умовах динамічного та часто турбулентного зовнішнього середовища.

Література

1. Ачкасова Л.М. Особливості цифрової трансформації транспортно-логістичної системи підприємства, *Економіка транспортного комплексу*. 2024. Вип. 43. С. 211-224.
2. Cichosz M., Wallenburg C.M., Knemeyer A.M. Digital transformation at logistics service providers: barriers, success factors and leading practices. *The International Journal of Logistics Management*. 2020. № 31 (2). С. 209-238.
3. Стадник В.В., Йохна В.М., Гончарук А.М., Гончарук О.В. Методологія антисипативного підходу в забезпеченні динамічної стійкості підприємства в ході реалізації інноваційних стратегій. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022. № 3. С.199-206.
4. Zamazii O., Stadnyk V., Sokoliuk G., Prylepa N. Optimization Management Model of the Industrial Enterprise Innovation Potential Development on the Basis of a Value-Oriented Approach. *Advances in Economics, Business and Management Research*. 2019. Vol. 95. P. 38-43. URL: atlantispress.com/proceedings/smtesm19/125917617. doi.org/10.2991/smtesm-19.2019.9
5. Дмитрієва О.І. Транспортна інфраструктура як об'єкт державного регулювання. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2020. № 1(24). С. 52-63.
6. Піддубний Є.В. Інноваційний розвиток підприємств в умовах цифрової трансформації. *Вчені записки Львівського університету бізнесу та права*. 2023. № 39. С. 130-135.
7. Valdez-Juárez L. E., Castillo-Vergara M. Technological Capabilities, Open Innovation, and Eco-Innovation: Dynamic Capabilities to Increase Corporate

Performance of SMEs. Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity. 2021. Vol. 7. No. 1. Article 8.

8. Чернишова Т.В. Відкриті інновації як комплексний механізм сучасного інноваційного розвитку. *Інноваційна економіка*. 2023. № 4. С. 125-134.

9. de Lima Figueiredo N., Fernandes C. I., Abrantes J. L. Triple Helix Model: Cooperation in Knowledge Creation. Journal of the Knowledge Economy. 2023. Vol. 14. No. 2. P. 854-878.

10. Дяченко С., Назаренко І. Застосування моделі Triple Helix як чинника стимулювання розвитку інноваційного підприємництва на регіональному рівні. *Вісник Херсонського національного технічного університету*. 2024. № 3 (90). С. 344-351.

11. Bocken N., Snihur Y. Lean Startup and the Business Model: Experimenting for Novelty and Impact. Long Range Planning. 2020. Vol. 53. No. 4. Article 101953.

12. Кравченко М.О., Кизименко К.С. Експериментування як обов'язковий компонент моделі корпоративного підприємництва. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 13-14. С. 12-18.

13. Speldekamp D., Knoben J., Saka-Helmhout A. Clusters and Firm-Level Innovation: A Configurational Analysis of Agglomeration, Network and Institutional Advantages in European Aerospace. Research Policy. 2020. Vol. 49. No. 3. Article 103921.

14. Суценко О. А. Інноваційні кластери як засіб підвищення конкурентоспроможності транспортної інфраструктури. *Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського*. 2020. Вип. 5-6. С. 31-40.

15. Ілляшенко С.М., Шипуліна Ю.С., Ілляшенко Н.С. Управління на засадах маркетингу стратегіями екологічно-орієнтованого інноваційного розвитку в повоєнний період: національний і міжнародний аспекти. *Маркетинг і цифрові технології*. 2022. Т.6. № 4. С. 47-60.

16. Indiran L., Nallalathan K., Baskaran S., Dalayga B. Business Incubator: The Genesis, Evolution, and Innovation Invigoration. International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences. 2021. Vol. 11. No. 7. P. 342-354.

17. Roh T., Lee K., Yang J. Y. How Do Intellectual Property Rights and Government Support Drive a Firm's Green Innovation? The Mediating Role of Open Innovation. Journal of Cleaner Production. 2021. Vol. 317. Article 128422.

18. Haefner N., Wincent J., Parida V., Gassmann O. Artificial Intelligence and Innovation Management: A Review, Framework, and Research Agenda. Technological Forecasting and Social Change. 2021. Vol. 162. Article 120392.

19. Панченко І. Дизайн-мислення та цифрове підприємництво: інноваційні підходи до бізнес-планування в епоху цифровізації. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2024. Т. 330. № 3. С. 336-342.

20. Маркіна І.А., Вороніна В.Л., Філатова К.С. Менеджмент персоналу в умовах стійкого інноваційного розвитку підприємства. *Підприємництво та інновації*. 2021. № 17. С. 39-42.

Reference

1. Achkasova, L.M. (2024). Osoblyvosti tsyfrovoy transformatsii transportno-lohistychnoi systemy pidpriemstva, *Ekonomika transportnoho kompleksu*, (43), 211-224.

DOI: 10.30977/ETK.2225-2304.2024.43.211

2. Cichosz, M., Wallenburg, C.M., & Knemeyer, A.M. (2020). Digital transformation at logistics service providers: barriers, success factors and leading practices. *The International Journal of Logistics Management*, (31/2), 209-238.

<https://doi.org/10.1108/ijlm-08-2019-0229>

3. Stadnyk, V.V., Yokhna, V.M., Honcharuk, A.M., & Honcharuk, O.V. (2022). Metodolohiia antysypatyvnoho pidkhotu v zabezpechenni dynamichnoi stiykosti pidpriemstva v khodi realizatsiyi innovatsiynykh stratehiy. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, (3), 199-206.

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-306-3-29>

4. Zamazii, O., Stadnyk, V., Sokoliuk, G., & Prylepa, N. (2019). Optimization Management Model of the Industrial Enterprise Innovation Potential Development on the Basis of a Value-Oriented Approach. *Advances in Economics, Business and Management Research*. Vol. 95. P. 38-43 <https://doi.org/10.2991/smtesm-19.2019.9>

5. Dmytriyeva, O.I. (2020). Transportna infrastruktura yak ob'ekt derzhavnoho rehuliuвання. *Problemy i perspektyvy rozvytku pidpriemnytstva*, (1/24), 52-63.

<http://doi.org/10.30977/PPB.2226-8820.2020.24.0.52>

6. Piddubnyy, Ye.V. (2023). Innovatsiyniy rozvytok pidpriemstv v umovakh tsyfrovoyi transformatsiyi. *Vcheni zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava*, (39), 130-135.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10208382>

7. Valdez-Juárez, L.E., & Castillo-Vergara, M. (2021). Technological Capabilities, Open Innovation, and Eco-Innovation: Dynamic Capabilities to Increase Corporate Performance of SMEs. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, Vol. 7. No. 1. Article 8.

8. Chernyshova, T.V. (2023). Vidkryti innovatsiyi yak kompleksnyi mekhanizm suchasnoho innovatsiynoho rozvytku. *Innovatsiyna ekonomika*, (4), 125-134. DOI: 10.37332/2309-1533.2023.4.18

9. de Lima Figueiredo, N., Fernandes, C.I., & Abrantes, J.L. (2023). Triple Helix Model: Cooperation in Knowledge Creation. *Journal of the Knowledge Economy*, Vol. 14. No. 2. P. 854-878.

<https://doi.org/10.1007/s13132-022-00930-1>

10. Diachenko, S., & Nazarenko, I. (2024). Zastosuvannya modeli Triple Helix yak chynnyka stymulyuvannya rozvytku innovatsiynoho pidpriemnytstva na rehionalnomu rivni. *Visnyk Khersonskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu*, (3/90), 344-351.

<https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2024.3.43>

11. Bocken, N., & Snihur, Y. (2020). Lean Startup and the Business Model: Experimenting for Novelty and Impact. *Long Range Planning*, Vol. 53. No. 4. Article 101953.

12. Kravchenko, M.O. & Kyzymenko, K.S. (2020). Eksperymentuvannya yak oboviazkovyi komponent modeli korporatyvnoho pidpriemnytstva. Investytsiyi: praktyka ta dosvid, (13-14), 12-18. DOI:10.32702/23066814.2020.13-14.12
13. Speldekamp, D., Knobon, J., & Saka-Helmhout, A. (2020). Clusters and Firm-Level Innovation: A Configurational Analysis of Agglomeration, Network and Institutional Advantages in European Aerospace. Research Policy, Vol. 49. No. 3. Article 103921.
<https://doi.org/10.1016/j.respol.2020.103921>
14. Sushchenko, O.A. (2020). Innovatsiyni klasteri yak zasib pidvyshchennya konkurentospromozhnosti transportnoyi infrastruktury. Visnyk Kremenchutskoho natsionalnoho universytetu imeni Mykhayla Ostrohradskoho, (5-6), 31-40. DOI: 10.30929/1995-0519.2020.5-6.31-40
15. Ilyashenko, S.M., Shypulina, YU. S., & Ilyashenko, N.S. (2022). Upravlinnya na zasadakh marketynhu stratehiyamy ekolohichno-orientovanoho innovatsiynoho rozvytku v povoyennyy period: natsional'nyy i mizhnarodnyy aspekty. Marketynh i tsyfrovi tekhnolohiyi, T. 6., (4), 47-60. DOI: 10.15276/mdt.6.3.2022.5
16. Indiran, L., Nallaluthan, K., Baskaran S., & Dalayga, B. (2021). Business Incubator: The Genesis, Evolution, and Innovation Invigoration. International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, Vol. 11. No. 7. P. 342-354.
<https://doi.org/10.6007/ijarbss/v11-i7/9940>
17. Roh, T., Lee, K., & Yang, J.Y. (2021). How Do Intellectual Property Rights and Government Support Drive a Firm's Green Innovation? The Mediating Role of Open Innovation. Journal of Cleaner Production, Vol. 317. Article 128422.
18. Haefner, N., Wincent, J., Parida, V., & Gassmann, O. (2021). Artificial Intelligence and Innovation Management: A Review, Framework, and Research Agenda. Technological Forecasting and Social Change, Vol. 162. Article 120392.
<https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120392>
19. Panchenko, I. (2024). Dydzayn-myslennya ta tsyfrove pidpryyemnytstvo: innovatsiyni pidkhody do biznes-planuvannya v epokhu tsyfrovizatsiyi. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, T. 330, (3), 336-342.
<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-330-51>
20. Markina, I.A., Voronina, V.L. & Filatova, K.YE. (2021). Menedzhment personalu v umovakh stiikoho innovatsiynoho rozvytku pidpryyemstva. Pidpryyemnytstvo ta innovatsiyi, (17), 39-42
<https://doi.org/10.37320/2415-3583/17.7>

FEATURES OF METHODOLOGICAL TOOLKIT FOR ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC SUPPORT OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF TRANSPORT ENTERPRISES

*A. P. Grechan, D.E., Professor, National Transport University,
D. S. Sakhatsky, Post-graduate Student, National Transport University*

Methods. In the process of research, the methods of system analysis and synthesis were used to determine the key directions and relevant tools for implementing methodological tools within the framework of organizational and economic mechanisms for supporting the innovative development of a transport enterprise, comparative analysis was used to compare methodological approaches to organizational and economic support for the innovative development of enterprises, the generalization method allowed us to identify the main directions of innovative development of transport enterprises.

Results. Based on the conducted research, the key directions for implementing methodological tools within the framework of organizational and economic mechanisms for supporting the innovative development of a transport enterprise were determined. Methodological approaches to organizational and economic support for the innovative development of enterprises in foreign and domestic theory and practice were generalized, and their comparative analysis was conducted. The directions for developing methodological approaches to organizational and economic support for the innovative development of transport enterprises, adapted to the specifics of the national economy and industry environment, were substantiated.

Novelty. In the process of research, it was substantiated that the methodological tools of organizational and economic mechanisms for supporting the innovative development of transport enterprises should primarily focus on such priority areas as reducing transportation costs, improving the quality of services, ensuring sustainable development and attracting investments. Effective tools in this regard include strategic planning, management of innovative projects, economic analysis and assessment of efficiency, organizational design, information systems and technologies, and personnel motivation, which require mandatory adaptation to modern requirements. The

identification of methodological approaches to organizational and economic support for the innovative development of enterprises provides an opportunity to choose the most effective one, taking into account the industry specifics of a particular enterprise in accordance with its strategic objectives.

Practical value. The identified features of the methodological tools for organizational and economic support for the innovative development of transport enterprises will allow them to ensure stress resistance, adaptability to modern crisis challenges, and the ability to implement advanced technologies.

Keywords: methodological support, organizational and economic support, innovative development, innovative activity, transport enterprises, transport

Надійшла до редакції 02.02.25 р.